

OBSAH

Předmluva	3
1. kapitola	
Koncepce soudně lékařské služby v ČR	5
2. kapitola	
Soudně lékařská tanatologie	6
2.1 Umírání a smrt	6
2.2 Supravitální reakce	6
3. kapitola	
Posmrtné změny	8
3.1 Časné posmrtné změny	8
3.1.1 Chladnutí	8
3.1.2 Zasychnání kůže a sliznic	8
3.1.3 Posmrtné skvrny a hypostázy	9
3.1.4 Posmrtná ztuhost	10
3.2 Pozdní posmrtné změny	10
3.2.1 Autolýza	10
3.2.2 Hniloba	11
3.2.3 Tlení	11
3.2.4 Atypické formy mrtvolného rozkladu	11
3.2.4.1 Mumifikace	11
3.2.4.2 Zmýdelnění	12
3.2.4.3 Huminizace a jiné druhy konzervace	12
3.2.5 Balzamace	12
3.2.6 Biologičtí činitelé urychlující rozklad	12
4. kapitola	
Vítální reakce	13
5. kapitola	
Oznámení úmrtí, prohlídka zemřelého	14
5.1 Prohlídka místa činu a mrtvoly na místě nálezu	15
5.2 Druhy pitev	18
5.3 Vlastní pitva	19
5.4 Zjišťování totožnosti neznámé mrtvoly a kosterních zbytků	20
5.5 Kategorie smrti	22

6. kapitola Náhlá smrt

23

7. kapitola

Porušení zdraví a smrt způsobená mechanickým násilím

25

7.1 Poranění ostrými předměty	25
7.1.1 Bodné rány	25
7.1.2 Řezné rány	25
7.1.3 Bodně řezné rány	26
7.1.4 Sečné rány	26
7.2 Poranění tupými předměty	27
7.2.1 Pohmoždění	27
7.2.2 Krevní výrony	27
7.2.3 Odérky	27
7.2.4 Tržné a tržnězhmožděné rány	28
7.2.5 Tupá poranění hlavy	28
7.2.6 Poranění kostí, kloubů a orgánů	30
7.3 Časté mechanizmy tupých zranení	31
7.3.1 Poranění způsobená částí těla člověka a zvířete	31
7.3.2 Utlučení	32
7.3.3 Poranění při pádu	32
7.3.4 Poranění při nehodách v silničním provozu	33
7.3.4.1 Poraněním chodců	33
7.3.4.2 Poranění způsobená přejetím kolem automobilu	35
7.3.4.3 Poranění řidičů a spolujezdci v osobních automobilech	36
7.3.4.4 Poranění řidičů a spolujezdci v nákladních automobilech	39
7.3.4.5 Úrazy motocyklistů	39
7.3.4.6 Úrazy cyklistů	40
7.3.4.7 Úrazy vojenskými vozidly a technikou	40
7.4 Poranění při nehodách v železničním provozu	41
7.5 Letecké nehody	42

8. kapitola

Střelná poranění

45

9. kapitola

Poranění výbušninami

51

10. kapitola

Hlavní mechanizmy smrti při mechanickém traumatu

53

11. kapitola

Dušení a udušení (asfyxie)

55

11.1 Udušení oběšením	56
11.2 Udušení uškrcením	57

11.3 Udušení zardoušením	57
11.4 Udušení znemožněním dýchacích pohybů (traumatická asfyxie)	58
11.5 Udušení v neadekvátní poloze (polohová asfyxie)	58
11.6 Udušení vdechnutím cizích těles (aspirací)	59
11.7 Udušení ucpáním nosu a úst	59
11.8 Udušení neadekvátním složením vzduchu	59
11.9 Utopení	60
12. kapitola	
Porušení zdraví a úmrtí fyzikálními vlivy	62
12.1 Působení vysoké teploty	62
12.1.1 Popálení	62
12.1.2 Opaření	62
12.1.3 Úžeh	63
12.1.4 Úpal	63
12.2 Působení nízké teploty	63
12.2.1 Omrznutí	63
12.2.2 Vychladnutí (zmrznutí)	63
12.3 Úraz elektrickým proudem	64
12.3.1 Úraz bleskem	64
12.4 Porušení zdraví změnou tlaku okolního prostředí	65
12.5 Porušení zdraví ionizujícím zářením	66
13. kapitola	
Soudně lékařská toxikologie	68
13.1 Leptavé jedy	69
13.2 Destruktivní jedy	69
13.3 Krevní a tkáňové jedy	70
13.4 Jedy působící hlavně na centrální a periferní nervový systém	71
14. kapitola	
Poškození zdraví způsobené potravinami	75
15. kapitola	
Soudně lékařské vyšetřování a posuzování živých osob	76
15.1 Posuzování rozsahu a stupně tělesného poškození při ohrožení zdraví	76
15.2 Simulace	78
15.3 Znásilnění a pohlavní zneužití	79
15.4 Posuzování bolestného a ztížení společenského uplatnění po úrazech	80
15.5 Posuzování opilosti	81

16. kapitola	
Úloha lékaře v soudním řízení a lékařská odpovědnost	83
16.1 Lékařské potvrzení, odborné vyjádření	83
16.2 Lékař jako svědek	83
16.3 Lékař jako znalec	83
16.4 Lékařská odpovědnost	84
16.5 Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků	87
16.6 Znalecké komise	88
Literatura	89